

Független bíróság és kormányválság.

Arra a hírlapi polémiára, amely gróf Bethlen István miniszterelnök, és az egységespártból kilépett Nagy Emil volt igazságügyminiszter között napok óta változatlan vehemenciával folyik, valóban rá lehet alkalmazni azt a latin mondást, hogy két perlekedő közt a harmadik örül. Mert, ha megvizsgáljuk a tárgyat, amely Nagy Emil feljelentése folytán rövidesen a független magyar bíróságot is foglalkoztatni fogja, igazán nem alkalmas arra, hogy politikai válságot, esetleg kormányválságot idézzon elő. Még a középkorban is meg volt a lehetősége, hogy fellebbezzenek a rosszul informált fórumtól a jól informált fórumhoz, ha tehát ma mindkét szembenálló fél makacs kitartással hajtogatja a maga igazságát, terjesszék az ügyet bármely pártatlan fórum, vagy zsűré elé, amely a négy év előtt Brüsszelben történt magyar-román tárgyalások lefolyását igyekezzék az azon résztvevők és a tanuk vallomása alapján rekonstruálni és döntse el, kinek az oldalán áll az igazság, annélkül, hogy ebből a döntésből akármelyik félnek is olyan konzekvenciát kellene levonnia, amely lehetetlenné teszi számára a további közéleti szereplést.

Elvégre nem tudatos hazugságról van szó, amellyel az egyik pörös fél a másik társadalmi és közéleti pozíciójának aláaknázására törekszik, legföljebb arról, hogy a miniszterelnök más és Nagy Emil is más forrásból és így különböző beállításban ismerik a jelzett tárgyalás lefolyását. Ez pedig nem olyan diffamáló cselekmény, hogy a politikai küzdőtérrel való eltűnést vonná magával, különösen nem két olyan igazán nagyvitalású és hazájának értékes szolgálatokat tevő férfi részéről, amilyenek gróf Bethlen István és Nagy Emil. Hiszen

Bethlen nevéhez fűződik a háború által elpusztított Csonkamagyarország újjáépítésének legheroikusabb fejezete, viszont Nagy Emil volt az aki minden hivatalos megbízatás nélkül, csupán saját kezdeményezésére és saját vagyonából elseje volt azoknak, akik külföldön, hangos szóval hirdették a magyarságot ért szörnyű igazságtalanságokat és felvilágosító propagandájukkal kiváltották lord Rothermere akcióját.

Ebből a nemes küzdelemből egyik félnek sem lehet haszna, csupán ellenségeinknek, akik már is kárörvendve veszik tudomásul és kommentálják a párviadal fejleményeit. Akármelyik fél is kerül ki győztesként a perből, csak ők fognak örülni. Mert tegyük fel, hogy gróf Bethlen István esetleges elnézés folytán tette meg súlyos kijelentéseit és gróf Csáky Imre 1923-ban valóban a Nagy Emil által nagyhorderejűnek jelzett kitételeket parafálta. Mit fog irni ez esetben a kisanatant sajtója? Legjobb esetben azt, hogy a magyar miniszterelnök hazudott. Vegyük azonban a másik esetet, azt, hogy Nagy Emil tévedését állapítja meg a független magyar bíróság. Hogyan fog szólni ez esetben az ellenséges sajtó közleményeinek refrénje? Lord Rothermere informátora és barátja nem mondott igazat és amilyen való volt a brüsszeli egyezmény megkötésének általa történt előadása, ugyanolyan valóak a magyar kisebbség elnyomtatásáról szóló állítólagos „hiteles” adatai is.

Igazán megkímélhetnénk magunkat ettől a fölötte kellemetlen és veszélyes szituációtól és reméljük, hogy az érdekeltek is befogják látni, hogy többet ártanak nemcsak maguknak, hanem nemzetüknek is, ha elengedik fajnálni a dolgot, mintha a kontróverz vélemények barátságos békés összeegyeztetésére töre-

kednének. Ez kötelességük a nemzettel szemben is, amely nem érdemli meg, hogy vitájuk kormány-

válságot, sőt esetleg súlyos megválságot idézzon elő.

Támadó és védelmi háború.

Franciaország washingtoni nagykövete, Paul Claudel egyike a legmélyebb és legbensőségesebb francia költőknek, szerencséskezű és ihletett tolmácsolója a neokatholikus miszticizmus hangulatainak és épen ezért hatott a meglepetés erejével három esztendő előtt, mikor a francia kormány tokói nagykövétévé nevezte ki. Claudel átélte a felkelő nap országát romokbadöntő földrengést, megírta egy japántárgyú drámát és tavaly az előlegezett bizalommal foglalta el új posztját Washingtonba, hogy ő fogja a jövőt juttatni a francia-amerikai adósságok rendezésének a békekötés óta húzódó kérdését.

Az adósságrendezés nem sikerült ugyan, de hetek óta ennél is fontosabb ügyben tárgyalt Paul Claudel az USA külügyi hivatalának vezetőjével, Kellogg-al és közvetíti kormányának instrukcióit. Amerika kormányának ugyanis felvetette a háború elleni nemzetközi egyezmény gondolatát, ami annak a jele, hogy a Népszövetséget negligáló Egyesült Államok nem látnak megfelelő biztosítékot sem a döntőbírói egyezményben, sem a népszövetségi paktumban, de még a különböző biztonsági egyezményekben sem egy újabb világháború kitörésének lehetőségét illetően. Az Egyesült Államok mindennek előtt Franciaországgal akarják megkötni ezt az egyezményt és általános meglepetést keltett Briand francia külügyminiszternek az a Claudel által felajánlott módosítása, hogy az egyezményt korlátozzák kizárólag a támadó-háborúkra.

Mit jelent ez? Hiszen nem akad olyan állam, amely bármily politikai vagy gazdasági célból is indítana háborút, hogy azt ne tudná és ne akarná feltüntetni jogos érdekeit megvédő hadjáratnak. A világháború kitörésekor is minden állam védelmi, sőt önvédelmi háborúnak deklarálta a maga harcát és ma, a világháború kitörése után 14 esztendővel még mindig folyik a vita, hogy ha mindenki csak védekezett tulajdonképpen ki is volt a támadó fél?

Jellemző a politikusok őszinteségére ez a gesztus, hiszen épen Briand az az államférfi, aki minden adandó alkalmat megragad, hogy békekészségét dokumentálja és kijelentse, miszerint egye-

dül az ő érdeme, hogy minden háborús konflagráció lehetőségének elejét vette. De ha viszont ezt hirdeti Genfben, ahol elege elhárít magától minden háborús szándékot, miért változik meg a véleménye, mielőtt az Océánon túl kell azt tolmácsolni. Ebből az apró helyzetképből, melynek eredménye az volt, hogy az amerikai kormány nem fogadta el a felajánlott módosítást, azt a tanulságot vonhatjuk le a béke igazi hívei, hogy milyen messze vagyunk még az igazi világbéketől és milyen kormányozható lelkiismerettel és meggyőződéssel rendelkeznek azok a világpolitikusok, akik határidőre ígérnek nekünk az örök béke országát.

Ami nem sikerült a diplomácia minden hájjal megkent embereinek, az nem fog sikerülni a finom és halkszavú költőnek sem, aki jelenleg Franciaországot képviseli Washingtonban. Mi pedig egy csalódással és egy tanulsággal lehetünk gazdagabbak. A csalódás: hogy hittünk azoknak a diplomatáknak, akik csak szájukon, de nem szívükben viselték a megbékélés krisztusi eszméjét. A tanulság pedig az, hogy a foglalkozási ág, amelynek lényege a gondolatnak minél jobban fészült mondatok hőzé való elrejtése, a diplomácia, célját még mindig cselszövények fonásában és háborúk előidézésében látja.

A köd.

Ebben a sötét és hideg januári hónapban a természet mintha csak kiakarná próbálni valaniennyi fogását, olyan változékony és kedvezőtlen formát mutat az időjárás! Még az egyik napon a higanyszál 25 fokra száll alá és a folyók hátát jégpáncél fedi, másnapra már nyári zápor eső önti el a földet és duzzasztja ki medrűkből a vizeket, hogy azután átláthatatlan, sűrű, tejfehér köd szálljon alá. Az egész városra, az egész országra ráterül ez a ködtakaró, husz lépés távolságra enged csak kilátást, karambolokat, emberéletet követelő katasztrófákat idéz elő és ráfekszik a lelkekre is, amelyeket

A MUNKA TÁRCÁJA.

A végrendelet.

Írta: Lajos Károly.

Lassan egészen sötét lett a szobában. Valaki a sírók közül a lámpához lépett és egy csavarással feljebb húzta a szenesedő végű belet. Sárgás máz festődött a síróra torzult, többeknek közömbösen nyugodt, unatkozóan bámsz arcára. Örökségre vártak, ki-ki igyekezett a várható koncnak megfelelő szomoró-gást mutatni.

A haldokló öregasszony, a környék irigyelt uzsorása, utolsó szavait hörögte családosi fiai, lányai és a falu választott testülete fülébe. Testamentumot csinált.

— A Pohányos legyen a lányoké! Hatszáz hold, hatan vagytok, száz-száz mindegyiknek jut belőle. A bíró ur majd elosztja igazságosan!

— Mari nem kap? vágódott el a sírás az egyik férjezett lány szájáról, amint előbujtatta köténye mellől könytelen, vörösrő dörzsölt szeméit.

— Hát itt van? — hörrent az öregasszony.

— Nincs?

— No lám, nincs itt!... Még akkor nem jön el, mikor az anyja haldoklik!... Pedig üzentem neki a múlt héten, hogyha jön a szívembe fogadom. És mégsem

jött!... Vagy talán nem mondtátok meg neki?

— De igen, igen megmondtuk, — védekeztek vagy hárman is, mint akiket talál a vád, — de ő!... tudja anyám mit szokott válaszolni!

A haldokló körüljárta szemét az állókon. Keresett valamit, mintha hiányozna valaki és csak nehezen nyugodott el.

— Na jó, hát a Pohányost elintéztém. Lám a fiúk mind eljöttek. Pedig kár volt fáradnotok. Vagy elusztott már az, amit a lagzira kaptatok?

— Nem anyám, nem usztott el, — nyugtatta a fiatalabbik fia, — sőt többet is szereztünk. Értünk ne aggódj.

— Nem is drága gyermekeim. Ti nem vagytok hiában semminek, hála Istennek. En is elértem amire vágytam. Pihenek. Tudjátok milyen jó itt feküdni? Dehogy tudjátok! Ti fiatalok vagytok. Csak az ilyen fáradt csontok tudnak igazán pihenni. Ilyen nehezen, ilyen fáradtan pihenni... A test is megkívánja a magáét, nemcsak a lélek. De azért nem voltam rossz anyátok, megtettem amit tehettem, panasz ne érjen. Mariról nem tehetek... Rosz lány, figyelmetlen lány volt. Amíg ti mindig körülöttem láboltatok, addig ő évszámra sem nézett felém.

A beteg hangja nehezen olvadt foszlányokra. A zsufolt szobában. Utolsó erőfeszítése bujkált a nyögdecselek között.

— Tiszteletes ur, ugye nem kell félnem?.. Hiszen Mari is édes leányom. Szeretem még most is. En békültem volna, de ő nem jött. Nem adhatok, nincs semmi a részére. Akik mellett maradtak, inkább megérdemlik.

Végso perceit a víziós láz kerítette hatalmába. Szertelen összevisszaságban csapongtak az értelemnélküli szavak. Aztán mély, sötét csend lett. A lámpa sercegett és fokozatosan erőtlenedett a fénye.

A szomszéd ház ablakából kilopódzó fény megvilágított egy, a kerítésre borulva zokogó asszonyt. Ájtatosan sugdolóva imbolyogtak a fejek, nézték, az anyja bűnbánó szülöttjét. Mari jött el és kint sirta el fájdalmas panaszát, meg keserű vádaskodását testvérei ellen, akik hazug szóval, mézes cselekedetekkel furták magukat anyjuk szeretetébe és a Puhányos sok száz holdjába.

Neki ugy sem kellene. Meg van mindene, az engesztelő bocsánaton kívül. És ezt akarja kisírni a távozó lélekből.

Hányszor esedezett könyöröltes felédést testvérei által anyjától s a válaszok mindig átkozódók voltak. De Isten színe elé még sem léphet haragos szívvél az anyja. Ezért vár...

Az anyja szíve finom, tulérzékeny. Nem gát a vastag fal, a sima ablaküveg áthatol hozzá a hetedik leány zokogása. A kötelesség mulasztott lélek visszatér a

bányádt testbe s fáradt szemét fölnyitja az anyja.

— Biró ur... tiszteletes ur! Mari itt volt... Együtt voltunk és beszélgettünk, panaszkodtunk. Hallják? En ő reá panaszkodtam, mert nem jött el, mert elfelejtett és ő nem védekezett, csak sirt. sirt... és tölük félt, tölük a másik hirtől. Tudom miért! Eddig félt és óvakodott, de ezután még jobban kell félnie és elhuzódnia, mert... Irják csak fel... Puhányoson kívül minden az övé. Az egész gazdaság. Nem jár rosszul vele. Felirták? Jól van.

Visszahanyatlott a vánkások közé.

— Jaj de jó most... Milyen puha az ágy. Valaki oly szépen zenél az udvaromon, mint egyszer, régen, esküvőm napján. Mari is integet, a jó lélek... Az édes lánya integet.

Felakarták ismét csavarni a lámpát, de a beteg megprezent a csizma ropogására.

— Hagyd... Kialszik. Mi nek éjjen? Megszolgált.

Leborult a szembéja, ráncai megmerevedtek és egyszerre hangos lett a szoba. Holt anyjuk teste még meleg volt de az örökség már sürgette őket. Mari zokogása egyre távolodott a háztól s testvérei megvetették ágyát, az irigy civakodásnak.

a sötétségben kóborogva eltölt az egyedüllét melankolikus érzete.

Valahogy nagyon is illik hozzánk ez a londoni méreteket meghaladó köd jelentőséget és szimbólumot nyer általa, és leple alatt élő ország. Minthacsak nyolc év óta élénk mindenkitől elzárva, elkülönítve egy kőbeborította szigeten, ahol a künnlevők nem szerezhetnek tudomást rólunk; de egymás között sem terjed tovább perspektívánk a szomszéd portáig. Idegenek vagyunk a külföldnek és idegenek vagyunk egymásnak is. A külföld nem szeret és — közvetlen szomszédainkat leszámítva — nem is gyűlöli: közönyösek vagyunk számára. Itthon pedig belviszály és testvérharc marcangolja nem is két, hanem száz táborra a nemzetet és mindegyik tábor makacs eltökéltségében a maga varázsmondatának beteljesülésétől várja az egyedüli üdvözítő megoldást, ahelyett, hogy igyekeznének közös összefogással és az eszmék összeegyeztetésével végre-valahára megmarkolni az alkotás és építés lehetőségeit.

Ami a külföldet illeti, mintha már kezdene oszlani a köd. De ez csak annyi mintha egy-egy halvány mécsvilág gyuladna ki az egyiptomi sötétségben. Ne álltassuk magunkat csalóka reményekkel, ne gondoljuk az optimizmus rózsaszínű szemüvegén át szemlélve, hogy sanyaru helyzetünkben máról-holnapra döntő változás állhat be, ellenkezőleg, attól kell tartanunk, hogy nemes külföldi barátaink lelkes akciója csak bevezetése annak az évekig is elhúzódó folyamatnak, amely egykor meg fogja hozni hazánk felszabadulását.

Hogy azonban ezt az eredményt elérhessük és megélhessük, ahhoz elmaradhatatlan szükség van a belső helyzet tisztázására is. Hogyan várhatunk segítséget külföldi tényezőktől, mikor idehaza még a lelkeket és az agyakat is sűrű köd borítja, amikor ez a köd előidézője lehet olyan végzetes konfliktusoknak és karambóloknak, melyek legnemesebb törekvéseket is csirájukban hiusíthatják meg. Szükség van egy nagy, általános nemzeti összefogásra, ha Szent István koránájának Nagymagyarországot akarjuk feltámasztani, a bitorlók által létrehozott letzshalálból, mert Nagymagyarország nemcsak az ezeréves birodalom geográfiai, hanem lelki egységét is kell, hogy jelentse. Szakadjon fel tehát a köd az országról, álljon igazságunk és hitünk leplezetlenül a nap világos sugaraiban és lássuk meg végre annyi meddő tévelygés után egymást, hogy kezét foghassunk és egy-egy téglával hozzájárulhassunk annak a monumentális épületnek restaurálásához, amelynek szárnyaiban ma betolakodott és hivatlan bérlők az urak.

Jobb időjárást, melegen sütő napfényt, virradatot és boldogságot a magyar nemzetnek, hogy ezután ne kelljen homályban bolyongania és ne menjen tehetetlen dühében fejfel annak a falnak, amelyen 1918-ban majdnem szétloccsantotta koponyáját.

Hírek és különféle

A hercegprímás üdvözlése. Salgótarján r.t. város a múlt év december 20-án megtartott közgyűlésről üdvözlő táviratot küldött az új hercegprímásnak. Az üdvözlésre a napokban érkezett meg Dr. Förster Kálmán polgármester címére a válasz, melyet szösz szerint közlünk: Nagyságos Polgármester Ur! Hálás szívvel köszönöm a szerencsekívánatokat, melyekkel Salgótarján r.t. város közönsége nevében szíves volt felkeresni. Nemzeti küzdelmeinkbe és a vallásos élet újraébredésébe, melyről Nagyságod megemlékszik, hozzáam intézett szíves sorokban, a magam részéről iparkodom belevinni a legtisztább szándékot és önzetlen munkakészséget. Szükséges azonban, hogy a nagy tömegek támogassák a vezetőket és mindenki megtegye az Egyházért és Hazáért azt, amit körülményeihez képest megtehet. Csak így várhatjuk hazánk sorsának jobbrafordulását és a megindult vallási renaissance tartós mélyülését. Fogadja Nagyságod őszinte nagyrabecsülésemnek kifejezését. Róma, 1928. január 6. Dr. Serédi Jusztinián s.k. bíboros hercegprímás.

Személyi hír. Horthy János várm. számvevőszéki főtanácsos f. hó 19-én városunkba érkezett a főszojabíró és város számvevőszéki hivatalának megvizsgálására.

Balassagyarmat új polgármestere. Balassagyarmat r.t. város képviselőtestülete 1927 december 31-én tartott közgyűlésében a nyugalomba vonult Fayl Gyula polgármester helyett az egyetlen pályázót Horváth Sándort, Nógrád és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék másodfőjegyzőjét egyhangú lelkesedéssel polgármesterévé választotta.

Áthelyezések. A helybeli zászlóaljtól áthelyezték Budapestre Nemenz Rudolf őrnagyot és Bay Miklós századost. Mindkét katona régi ismerőse a salgótarjáni társadalomnak, akiknek távozása sok baráti szívben fog ürt hagyni. Nemenz őrnagy a jovialis és mégis kötelességtudó törzstiszt, magasabb megbírást kap, míg Bay százados, a komoly föltűnés nélküli munka megtestesítője a a Ludovikára megy tanárnak, ahol volt szeretett parancsnokának Paravicini Jenőnek oldalán fog működni.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik edes jó anyyánk temetésén megjelentek és mély gyászunkban fájdalmunkat enyhíteni szívesek voltak, ezúton mondunk köszönetet. Viczián Iván és családja.

Mesterségesen akadályozzák meg az építkezést. Amikor híre jött, hogy nagy bankjaink amerikai kölcsönt vettek fel és a külföldi tőke kibocsátásával akarnak friss vérkeringést hozni az elalélt magyar gazdasági életbe, a megkönnyebbülés érzete fogta el azokat, akik évek óta hirdetik, hogy a vállalkozási kedv megcsappanása a tőkehiánnyal van összefüggésben. Az elmúlt év folyamán mezőgazdasági beruházásokban és az épülő házak emelkedő számában valóban mintha láttuk is volna és csak a tél beállta vetett véget ennek a folyamatnak. Időközben azonban nagy változás állott be, amit csak annak tudunk tulajdonítani, hogy a nagybankok kartellje nem tartja eléggé előnyös befektetésnek az építkezésekre adandó jelzálogkölcsönöket és inkább hagyják a már megindult folyamatot megállni, inkább engedik, hogy a félig felépült házak gerendázatát lepleje be a moha, semmint a magánosoknak és közvetve az államnak is segítségére sieszenek annak az égető problémának leküzdésében, amelynek lakásnélküliség a neve. A bankok ugyanis elhatározták, hogy a jövőben épülő házakra nem adnak jelzálogkölcsönt, ami annál is különösebb, mert földbirtoknál és már felépült házaknál nem élnek ezzel a megszorítással. Egyedül váltókölcsönre adnak pénzt 12 százalékos kamatozással, de így is csak két-háromszoros fedezet mellett, ami annál érthetlenebb, mert ugyanakkor ugyanezek a bankok terjesztettek be ajánlatokat Budapest székesfőváros kislakásépítő akciójára. Ugy látszik tehát, hogy ami a bankoknak jó üzlet, merthiszen, ha az építkezés kockázattal járna, nem vennének részt a lakásépítő pályázatokon, ugyanaz kockázatos és megfontolandó vállalkozás, ha magánember akarja tenni. Nem is beszélve arról, hogy e váltókölcsönösség hosszabbítására, sem pedig a kölcsönöknek hosszulejárati amortizációs kölcsönökké való átváltoztatására. A helyzet tehát az, hogy amíg háza, földre, egyéb ingatlanra már 9 százalékos kamattal lehet kölcsönt szerezni, a bankok szűkkeblű hitelpolitikája a szó szoros értelmében megakadályozza a nagy lendülettel nekiindult és önhibájukon kívül megfeneklett építkezések folytatását. Tény, hogy az amerikai kölcsönt fölvet bankok arra hivatkoznak, miszerint szerződésük értelmében ily célra jelzálogkölcsönt nem folyósíthatnak. De ezzel szemben áll az a másik tény is, hogy az ingatlanok tulajdonosainak ellenében nem fogadnak el ilyen merev és visszautasító álláspontot. Az egész pénzügyi manővernek mintha az volna a lényege, hogy tetemes kamatnyereséget biztosítson számukra kihasználva az építkezők szorult helyzetét és egyben előkészítse egy, még a háttérben láppangó érdekeltség monopoliumát, amely valószínűleg e bankok égisze alatt szándékozik megvalósítani egyedül üdvözítő építkezési akcióját.

Kultúra. A R. K. Olv. körben f. hó 15-én este Horváth László városi tanácsnok tartott kiváló előadást a jogról, kötelességről és igazságról. A nehéz jogi elméleteket a mindennapi életből vett érdekes példákkal illusztrálta. Az értékes előadás után tanulságos és humoros filmképek szórakozott a közönség.

A vasárnapi üzleti záróra kérdése e tekintetben fennálló törvényes rendelkezések, igen-igen liberálisan oldották meg, mert megtűrjük, hogy az üzérkedés, kufárkodás még ezen a világszerte elismert ünnepen is folytatódjék, ha nem tovább, de legfeljebb délelőtt 10 óráig. Persze ez a külső szabályozás a valóságban nem így fest, mert a munka nem ismer pihenést és szabály ide, szabály oda, — az üzérkedés vasárnap, — 10 órán túl is rohan a maga Mammon szerén és pedig nyilvánosan. A Máv tehérpályaudvaron sokkal lázasabban megfeszített munkával zsákolnak, rakodnak és a város uccáin tülekedve raktározzák éppen vasárnap a sok-sok árut. Amikor a templomba járó közönség áhitattal iparkodik az Isten házába, uton utfélen kerülgeti a boltajtókba, járdára, uttestre kirakott ládákat, zsákokat, söprű kötegeket és cipekedő embereket. Minduntalan eljut hozzánk a panasz — vajjon miért türi ezt a hatóság s mert a figyelmeztetés nem használ, — miért nincsen példás büntetés. Nem kell egyéb, csak egy rendőrhatalóság közeg végigmenjen vasárnap délelőtt 10 órakor s felírja mindazokat, akik a törvény által előírt ipari munkaszünetet megszegik, de fölhevítjük a kiküldendő ellenőrző figyelmét arra a körülményre is, hogy a félig lezuhott redőnyök és az ajtóra akasztott „Zárva” tábla mögött — tíz óra után is burkolatlan folyik az üzérkedés.

Szerencsétlenség. Mint értesülünk Nemes Gyulát Zagyvapálfalva község bíráját szomorúság érte, mert fiát Békéscsabán, ahol gazdasági iskolai növendék volt, a vonat elgázolta. A család iránt általános a részvétel.

Méhészmegező. A Salgótarján és Vidéke Méhészegyesület elnöksége értesíti tagtársait, hogy a szalmakaptárkészítő tanfolyamra vonatkozólag sikerült a tanfolyam megtartására Sándor István mátrászelei méhésztársunkat megnyernünk. Nevezett tagtársunk a tanfolyamot teljesen ingyen a már meghirdetett napon f. év február hó 5-én vasárnap d. e. 9 órakor fogja az elemi iskolában megtartani. Minél nagyobb érdeklődést kérünk, mert minden méhésztárs érdeke az olcsó kaptár készítésének elsajátítása.

Turáni Est. A Keresztény Nemzeti Liga rendezésében az egész keresztény társadalom támogatásával és érdeklődésével mellett f. hó 28-án szombaton este az Acélgyári Olvasóegyletben Turáni est készül. Az estén turáni tárgyu szavazatok, zeneszámoktól környezve Baráthosi Balogh Benedek a turáni gondolat nagy ismerője és harcosa fog előadást tartani. Az előadás tárgya is a turáni gondolatvilágból van véve, amelynek az illusztris író nagy ismerője és buvára. Mi a magunk részéről is legmelegebben ajánljuk közönségünk figyelmébe ezt az estét, amelynek tárgyköre hisszük, nem ismeretlen városunk közönsége előtt. Beléptidij nincs, csak a ruhatár megváltása kötelező, személyenként 1 pengő, munkások és Sasoknak 50 fillér. Részletes programot következő számunkban hozunk.

Öngyilkossági kísérlet. A napokban Somosközfalu a szolgálati szobájában öngyilkossági szándékkal mellbe lökte magát szolgálati fegyverével Stagl György pénzügyőr. Súlyos állapotban Budapestre szállították. Több levelet hagyott hátra, amelynek egyikében tettének okául főlebbvalója szigorát jelöli meg.

Éme tagtáborozás a Máv Segéd-tiszti körben. F. hó 14-én tartotta meg az Éme helyi csoportja a fényesen sikerült disztágtáborozását a Máv Segéd-tiszti Körben. A megnyitást és konferenciát az Éme elnöke Szántay István vezette a maga megszokott melegséget sugárzó és derűtséget keltő közvetlen bajtársi és testvéri tónusával. Majd Lenkey Lehel budapesti kiküldött tartott egy igen magasan szárnyaló, de mindenki által megérthető improvizált beszédet, melyben a szükséges erősítést a közös munkához, bajtársi szeretethez és magyar együttérzéshez mindenki megtalálhatta. Utolsó szónoknak következett Baranyay Aladár megbízott helyettes Országos Sas kapitány, aki a Sas mozgalom céljait ismertette a Sas mozgalom jelenlegi szervezését vázolta és rámutatott a szükséges és sürgős tovább szervezésre. A szónoklatok befejezése a Himnusszal történt, melyet reggelig tartó tánc és jó kedv követett. Ez alkalomból is meglátni azt, hogy ahol együttérző egy célért küzdő Magyar testvérek találkoznak ott

mindenféle előkészítés nélkül sikerül mindenki igényeit kielégítő jó hangulatot teremteni és eltűnik a Turáni átoknak csufolt egyetlenség, eltűnnek a társadalom közé ékelte korlátok és mindenki egymásba a Magyar testvérré talál, akik együttesen csak jól érezhetik magukat. Kívánjuk, hogy ez a tábor magába öleljen minden becsületes Magyar embert, hogy ezzel az együttérzéssel és összetartással érhesük el vágyaink netovábbját az intéger Nagymagyarországot.

Cukorrépatermelő gazdák szervezkedése. A gazdáknak a cukorgyárakkal kötött szerződéseik teljesítése körül ismét oly súlyos panaszok merülnek fel tömegesen, hogy ezeknek lehető orvoslása érdekében az egész ország cukorrépatermelő gazdaközönségében kifejezésre jutott az a kívánság, miszerint a cukorgyárakkal szemben követendő magatartás tekintetében országosan egyetemes álláspontot jusszon. A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamarák 1925 évben Abauj megyéből megindított ily arányú szervezkedése, erejétől telhetően mindent megtett a gazdák érdekében, de az ily irányú gazdasági küzdelem természetéből következő az, hogy a gazdaközönségre, nézve általános és lényeges eredmények csak az érdekelte tömeg egyesítésével érhetők el. Az Országos Mezőgazdasági Kamara szervezésével a fővárosi napi és szaksajtó élénk propagandája mellett az egész országban igen erős alakulás folyik, mely már is hatalmas érdekeltséget hozott egybe, úgy hogy ennek ereje a cukorkartellel szemben folytatandó mozgalom tekintetében komoly reményekre jogosít. Önként értendő, hogy a tiszajobbparti országgrész cukorrépatermelő gazdaközönsége, — amely elsőként ismerte fel az egységes állásfoglalás szükségét, — akkor, amikor az országos szervezkedés ereje készül feltámadni, — iparkodni fog ezen országos szervezetbe a saját erejét belevinni. Azon célból, hogy a kerület cukorrépatermelő gazdaközönsége a cukorgyárakkal szemben követendő magatartását megállapíthassa a az országos szervezet kapcsolatait, — a saját érdekében — önmagára nézve is megteremthesse, a kamara folyó év január hó 26-án (csütörtök) d. e. 10 órakor Miskolcon Borsod-Gömör vármegye székházában cukorrépatermelő gazdaggyűlést tart, amelyen az Országos Mezőgazdasági Kamara kiküldöttje, Serbán Iván főtitkár fogja a cukorrépatermelő gazdaközönség sérelmeinek orvoslása érdekében követendő eljárásokat ismertetni s az erre vonatkozó javaslatokat előterjeszteni. Egyben a cukorgyáraknak a cukorrépa és a répaátvételi ár alakulása tekintetében folytatott eljárásaira nézve fog nagy jelentőségű megállapításokat előadni. A gyűlés szervezésében a vármegyei gazdasági egyesületek, vármegyei mezőgazdasági bizottságok eleven részt vesznek s a termelő gazdák körében eddig igen nagy érdeklődés nyilvánult meg a mozgalom iránt. A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara arra kéri a kerület minden cukorrépatermelő gazdáját, hogy ismerje fel saját jogos érdekét és vegyen részt a miskolci gazdaggyűlésen, melynek elhatározásai a cukorrépatermelő gazdák jövőbeni termelésére és jövedelmezésére rendkívül nagy jelentőséggel fognak kihatni.

Jeritza Mária és Jackie Coogan, mint kártyafigurák. Hogyan került össze ez a két híresség, miért rajong a virtuosus Szép Ernő, hogyan képviseli Kálmán Jenő a pesti olimposzt? Férjhez adja-e a postakísasszonyt Lengyel Menyhért, milyen Flea privátélete, hogyan lett darab az „Uri muri”-ból, miért szerződik Bécsbe Lábass Juci, kit gondol Bus Fekete László a legfiatalabb kis Rottinak? Mindezekre szenzációs cikkben válaszol a Színházi Élet új száma, amely még közli Lakatos László, Zolt Béla, Egyed Zoltán, Babits Mihály, Harasnyai Zolt, Földi Mihály, Nagy Endre írásait és sok-sok mélynyomó képet, riportot, novellát, verset és intimistát. Három kottamelléklet, külön regénymelléklet és a macska mint darabmelléklet Sportregény, humoros rovatok, autóriport, sport, divat, szóval minden benne van a Színházi Életben, ami érdeklő közönséget. Egyes szám ára 1 pengő, negyedévi előfizetési díj 10 pengő. Kiadói: Budapest VII., Erzsébet-körút 29 sz. Ingyen küld tréfákról és szindarabokról legújabb árjegyzéket a Színházi Élet könyvüzlete.

Magyarok az amerikai Kossuth szobor leleplezésén. A magyar társadalomnak még élénk emlékeztetében van az a manifesztáció, amely a budapesti Kossuth szobor leleplezésén a magyar nemzet minden rétegét egyesítette s amely egyben a külföld hódolatát is kifejezésre juttatta, a nemzet nagy fia, Kossuth Lajos emléke irtánt. A magyar nemzetnek ez a nagy manifesztációja megismétlődik Amerikában, ahol az Egyesült Államokban élő magyarok, az amerikai polgárokkal együttesen 1928 március 15-én leleplezik le a New-Yorkban felállított szobrot. Vármegyék, városok, községek, egyesületek és magánosok százával és ezrével határozzák el, hogy részt vesznek a magyar nemzet e nagy jelentőségű amerikai zarándoklatán. Az amerikai Kossuth-zarándoklat ügyével a zarándoklattal kapcsolatos tudnivalók felvilágosításával az ország egyetlen hivatalos menetjegy és utazási vállalat intézménye, az Idegenforgalmi, Beszerzési, Utazási és Szállítási R.T. (IBUSZ) V. Mária Valéria-ucca 71 foglalkozik s így azok, akik az amerikai Kossuth-zarándoklaton részt venni óhajtanak, felvilágosításért forduljanak nevezett vállalatához.

A könyvelési munka reformja cím alatt az „Adó és Könyvvitel” legújabb számában tanulmány jelent meg dr. Schranz András közgazdaságtudományi egyetemi tanárségétől, amely a mai könyvelési rendszerekkel szemben az átlíró és átlító (mechanikus) gépkönyvelés problémáiról és az ezzel kapcsolatos reformtervekéről értekezik. Egyéb cikkek: dr. Spiró Dezső: Jövedelem és vagyonadótarifa. Dr. Szélényi Ödön: Az egyenesadók jogorvoslati eljárása. Kelemen Ferenc: Könyvelési hibák. Dr. Dósa Ottó: Az adófelszámolási bizottságok működésének eredményesebbé tételéről. A lap közli még a most megjelent rendeleteket és döntvénytart. Kiadóhivatal: Budapest V. Nádor-u. 28. Kérjen mutatószámot!

A Kolozsvárott megjelenő Ellenőr, Tóth Sándor politikai, társadalmi és közgazdasági lapja az idén 15-ik évfolyamába lépett. A kitűnően szerkesztett lap minden száma érdekes olvasnivalót nyújt a közönségnek. Politikai cikkeit ismert publicisták, cikkeit, riportjait a legjobb újságírók írják. A 44 oldal terjedelemben két hetenként megjelenő alában van minden: tudósítók Erdély minden részéről, 8 oldal színház és társaság, 8 oldal közgazdasági élet melléklet melyben Erdély és Bánát közgazdasági szennációról számol be. Ha egy levelezőlapot küld a kiadóhivatalba (Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 36) címére elküldenek egy mutatószámot.

Raktárhelyiség kerestetik három szobabutor elhelyezésére. Cím a kiadóban.

Zagyvapálfalva község. előjáróságától. 4056/1927. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott község előjárósága Nógrád- és Hont vármegye árvaszékeinek 10.284/1927 számú jogerős véghatározata alapján ezennel közhírré teszi, hogy a pálfalvai 142 számú tkv.-ben felvett 1 sor, 20 hrsz. ingatlan B: 21—24; 26—29 alatti illetőségeik a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett nyilvános árverésen el fog adni.

Az árverés a községi előjáróság által 1828 évi február hó 10-én délelőtti 11 órakor tartatik meg a község házában.

Kikiáltási ár 1253 pengő, melyen alul az ingatlan nem lesz elárverezve.

Közelebbi feltételek az árverés napjára megismerhetők a körjegyzői hivatalban a délelőtti hivatalos órák alatt a vezetőjegyzőnél.

Zagyvapálfalva 1928. január 16-án. Nemes Miklós s. k. Beczner Pál s. k. k. bíró. körjegyző.

742/1927 végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a salgótarjáni kir. járásbírósnak 1927 évi 295/3 számú végzése következtében dr. Friedmann Armin ügyvéd által képviselt Friedmann Sándor javára 1520 P. s. jár. erejéig 1927 évi július hó 6 n. foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1700 pengőre becsült következő

ingóságok, u. m.: sertés, tehén, ökör nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a salgótarjáni kir. járásbírósnak 1927-ik évi Pk. 4093/számu végzése folytán 1520 P. tőkekövetelés, ennek 1926 évi december hó 1 napjától 8% kamatai és eddig összesen 368 P. 74 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Somoskőújfaluban a vhtást szendvedett lakásán leendő megtartására 1928 jan. 25-ik n. d. e. 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.c. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t.c. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Salgótarján, 1927 évi dec. hó 10 n.

Török

kir. bírói végrehajtó.

Pályázati hirdetmény.

A Salgótarjáni Ipartestület pályázatot hirdet az ipartestületi **üzletvezetői állásra.** A pályázat feltételei megismerhetők Zdravics Béla ipartestületi házagnál a hivatalos órák alatt, hétfőn csütörtökön és szombaton esti 7 órától 9 óráig. **Az állás 1928 évi április hó 15-én foglalandó el.** Pályázati határidő 1928 évi március hó 1.

Salgótarján 1928 évi január hó 16.

Takács Ferenc
ipt. elnök.

Kuster Lajos
ipt. jegyző.

Legjobb minőségű rádió és autó akkumulátorok készítése, javítása és kicserélése

„Radion” akkumulátor töltő, javító és készítő vállalatnál

Budapest, VI. Hajós-u. 34.

Telefon: L. 960—39.

Háromhavonként egyszer töltendő német block akkumulátorok állandó rak tára. **Viszontelárusítóknek lemez üveg és gummicella vételnél engedmény.**

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben
Kedvező
fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
SALGÓTARJÁN
róm. kath. templommal szemben.

Árverés.

A Menház ucca 397. számú ház f. évi január hó 30. napján délelőtti 10 órakor irodámban megtartandó nyilvános árverésen el fog adni.

Az árverési feltételek irodámban megtekinthetők.

Dr. Friedmann Armin
ügyvéd

Fővárosi nagy cég vidéki városokban nagyközségekben létesítendő lerakatai részére

telepvezetőket

keres. Mezőgazdasági gépek, traktorok, autók, motorkerékpárok, kerékpárok, varrógépek, mindennemű alkatrészek, műszaki cikkek, háztartási cikkek, zsák ponyva stb. Telekkönyvi és egyéb biztosíték rak-tárhelyiség megkivántatik.

Ajánlatokat: „Nyugodt megélhetés” jellege alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Igyál
KATHREINER-féle
KNEIPP
MALÁTAKÁVÉT
reggelire és uzsonnára
Igazán élvezetes ital és
napról-napra növeli
életkedvedet.

Csak egy éjszakára

szálljon hozzánk, hogy jó vacsora után kényelmes szobába pihenje ki utjának fáradalmait.

Jobb mint otthon

az Ön kényelme, ellátása, szórakozása mérsékelt árú éttermünkben és kávéházunkban.

Fogalommá vált

az utazó közönség körében a

Park Nagyszálloda

olcsó szobáival, centrális fekvésével és kiszolgálásával.

Budapest, VIII.

Baross-tér 10.

Szemben a Keleti pályaudvar
érkezési oldalával.

Értesitem

a nagyérdemű hölgyközönséget
hogy

női kalap és ruha

salonomat

a volt rendőrségi épületbe
helyeztem át.

Raktáron tartok női fil- és
bársony kalapokat.

Hozott anyagból a legolcsóbb
árak mellett, a legrövidebb idő alatt
készítek, **estélyi, alkalmi és ut-
cai ruhákat.**

Szíves pártfogást kér:

SINGER GYULÁ-né

Salgótarján,

a város házával szemben.

URAIM!
Salgótarján, Újtelep 25 szám.
A téli és tavaszi
ruha szükségletet már megrendelhetik, a legújabb szövetek már megérkeztek, mely anyagokat a legszolidabb árban bocsátom a n. b. közönség rendelkezésére, kedvező fizetési feltételek mellett.
Minden e szakmába vágó munkát elvállalok mérték szerint: U. m. papi és uri valamint egyenruhák készítését.
Teljes tisztelettel:
LŐRINCE ISTVÁN
férfi szabó.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

21 Sz. 22. V.

24 kedd

26 csütörtök

A SAKKJÁTEKOS

Két részben 14 felv.

Első rész: Élő auto-

mata, második rész:

A cárnő foglya.

Magyar, Angol Hiradó

AZ IGAZI FÉRFI

Egy házasság története

10 felvonásban.

Főszerepben:

Lil Dagover

Hiradó.

Montparnesse gyöngye

Vigjáték 7 felv.

16 éven felülieknek.

Férjek vigyázatok.

Dráma 7 felvonásban.

Hiradó.

Kezdete hétköznap este fél 9 órakor, vasár és ünnepnap délután 4, 6 és fél 9 órakor.